فانبری تقدموا واعترض ینشد ای منشدا حالة کونه انشاده کاینا فی الحال
وهذه الحالة متداخلة من عزا انتحال ای حالة کون انشاده من غیر
ادعا منه فی شعر غیره انه له یقال انتحل کذا ای الزمه نفسه وجعله
له اخذا من النحلة وهی الهبة والعطیة وهذه الحالة مترادفة لانهما
من فاعل واحد اکرم به معناه التعجب کقوله اسمع بهم ای اکرمه
حال کونه اصفر تفسیر للضمیر فی به راقت اعجبت وصفت
صفرته حال کونه جوّاب قطاع افاق جمع افق وهی النواحی تراحت
تباعد سفرته من السفر ضد الاقامة وسمی سفرا لانه یسفر عن
اخلاق الرجال ای یکشفها ویوضحها ما ثورة مرویة یحدث
عنها سمعته هیبته وذکره المسموع وشهرته وضوح امره قد اودعت
مبنی للمفعول سر الغنی اسرّته اسرت الکف والجبهة خطوطها ومراده
نفس الذهب ارادته بین سطوره سر الغنی فمن ملکه ملك الغنی
وقارنت دانت وساوت نجح المساعی خطرته النجح ضد الخیبة والمساعی
المشی فی طلب الحوایج وخطرته حرکته وحببت جعلت محبوبة الی
الانام الخلق عزته وجهه کانما من القلوب جمع قلب ومن تبعیضیة
فی الواقع والیه یشیر کلام البحتری او ابتدایة نقرته النقرة من الذهب
والفضة ما سبك وهو ماخوذ من قول البحتری فکل قلب الیه
منصرف ٭ کانه من جمیعها خلقا ٭ به یصول یقهر ویغلب من
حوته صرّته هی خرقة تشد فیها الدراهم والحلق انه عندها لابها
والیقین لا عندها ولا بها وان بمعنی او تفانت افنی بعضهم
بعضا او توانت قصرت او ضعفت عشیرته عشیرته ورهطه — خ عترته
وبنی السنان لمن اراد قتالا لا یا حبذا مرکبة من فعل واسم اما الفعل
فهو حبّ یستعمل متعدیا بمعنی احب ومنه المحبوب ویستعمل
لازما ایضا وهو الذی رکب مع ذا او ما بعده ان کان معرفة دفع
والا نصب وفی القاموس وحبذا الامر ای هو حبیب جعل

حب

حب فاذا کشی واحد وهو اسم وما بعده مرفوع به ولزم ذا حب
وجری کالمثل بدلیل قولهم فی المونث حبذا الا حبذه انتهی
نضاره بضم النون الذهب ونضرته بفتح النون حسنه وحبذا
معنانه عناه او منابه یقال فلان یغنی مغناك ای ینوب منابك
ویقوم مقامك یرید انه ینوب عن الانسان فی المضایق ونضرته
لصاحبه کم امر اسم فاعل من امر وکم هذه خبریة وهی اسم مبنی حملا
علی رب مجرور ولیس یحسن حذف ممیزها بخلاف ممیز الاستفهامیة
واذا فصل بین الخبریة وممیزها بشیٔ نصب کقولك کم فی الدار
رجلا واذا فصل بالمتعدی وجب زیادة المفصل بین الممیز والمفعول
نحو کم اهلکنا من قریة وکثر زیادتها بلا فاصل نحو کم من قریة
فکم ههنا مبتدا وخبره براستتب استقامة وتمت ای بسبب
الدنیا فالجار متعلق باستتب ویمکن تعلقه بامر بمعنی انه بامر
باعطایه استتب امرته او یقال انه متعلق بامر بمعنی کم شخص صاحب
امرة والجملة بعد استینافیة وهو ابعدها والامرة بکسر الهمزة
الولایة ومترف ای کم متنعم لولاه لو فی الاصل لامتناع الشیٔ
لامتناع غیره واذا دخلت علی لا افادة اثباتا وهو امتناع الشیٔ
لثبوت غیره وتسمی لا هذه المغیرة لانها اخرجتها من امتناع
الشی لامتناع غیره وفی هذا الموضع بحث لطیف وهو انهم
استشکلوا توفیق فلولا انه کان من المسبحین للبث فی بطنه
الی یوم یبعثون ولولا ان تدارکه نعمة من ربه لنبذ بالعرا وهو
مذموم فان الایة الاولی فی قوة لو انتفی التسبیح لثبت اللبث
والثانیة فی قوة لو انتفت النعمة لثبت اللبث والواقع من
مراد الله ثبوتهما فانتفاوهما محال والجواب مبسوط فی الکلیات ومراد
الناظم رب منعم لولا الدنیا رفی مشتریه ذاهب حسرته صفة مترف
ای استمرت کربته وحزنه وجیش همّه ولو صاف منه الفضا وتنعل

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)